

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІТ-ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено сучасні аспекти ІТ-галузі в Україні. Виокремлено проблеми в ІТ-галузі України. Проаналізовано чинники, які впливають на розвиток ІТ-ринку. Запропоновано перспективні шляхи розвитку ІТ-галузі в Україні.

Ключові слова: ІТ-галузь, аутсорсинг, розвиток, міжнародний ринок, система освіти.

Abstract

The modern aspects of the IT industry in Ukraine are investigated. The problems in the IT industry of Ukraine are highlighted. The factors influencing the development of the IT market are analyzed. Proposed ways of IT development in Ukraine are offered.

Key words: IT industry, outsourcing, development, international market, education system.

Вступ

ІТ-галузь в Україні займає третє місце за розміром частки ВВП, поступаючись лише металургії та аграрній промисловості. Продукція ІТ формує понад 3% ВВП України. За статистичними даними дохід галузі у 2017 році склав 3,6 млрд доларів.

Україна за рівнем розвитку інформаційних технологій у світі посідає 43 місце з 126. За версією DOU, в Україні працює майже 160 тисяч ІТ-спеціалістів станом на 2018 рік. За даними дослідження Exploring Ukraine IT Outsourcing Industry Україна за кількістю сертифікованих спеціалістів поступається лише США, Росії та Індії [1].

Україна займає лідируючі позиції на ринку ІТ-аутсорсингу розробки програмного забезпечення в Європі. Аутсорсинг – це виконання частини роботи (написання програмного коду, розробка архітектури програмного продукту, створення інтерфейсу користувача і т. д.) на замовлення.

Закордонним компаніям вигідно працювати з українськими спеціалістами, якість роботи яких відповідає міжнародним стандартам, а вартість послуг значно менша в порівнянні з більш розвиненими країнами.

Натомість, українські фахівці працюють на закордонного інвестора, і прибуток від готового продукту не надходить в бюджет України. Проте, це дозволяє українським спеціалістам здобувати досвід роботи з іноземними проектами та підіймати авторитет України в ІТ-галузі на міжнародному рівні.

Можна виділити наступні проблеми, що стають на заваді розвитку вітчизняної ІТ-галузі: зростання кількості працюючих на експорт спеціалістів, занепад внутрішнього ринку, падіння курсу гривні, велика різниця в заробітних платах ІТ-фахівців, які працюють на український і зарубіжний ринки.

Окрім того, значний вплив на економіку України в цілому, й відповідно, ІТ-галузі становить військовий конфлікт на сході та мобілізація, що може призвести до збільшення випадків еміграції серед молодих спеціалістів.

Ще однією з проблем ІТ-галузі України є зростаючий дефіцит професіоналів з високим рівнем кваліфікації та надлишок фахівців із низьким. Найбільш актуальним зараз є питання нестачі людських ресурсів достатньої кваліфікації.

Зокрема, на це впливає той факт, що якість освіти у цій сфері в Україні знаходяться на доволі низькому рівні. Основні чинники:

- низька кваліфікація викладачів профільних предметів;
- не достатній рівень фінансування вищих навчальних закладів;
- невідповідність освітньої програми вимогам роботодавців;

- надання застарілих знань (знання в ІТ-сфері змінюються занадто швидко і їх не встигають вносити в навчальний план).

Для вирішення цього питання необхідно повністю переглядати систему освіти в технічних ВНЗ.

Молодь надає перевагу ІТ-галузі через високий рівень зарплат та престижність професії.

За прогнозами, до 2020 року надходження до бюджету становитимуть 27,2 мільярда гривень, а кількість працівників в сфері досягне 200 тисяч осіб [2].

Розвитку галузі може сприяти продумана система оподаткування. В Україні діє спрощена система оподаткування приватних підприємств для ІТ-спеціалістів [3]. Більша частина ІТ-спеціалістів співпрацює з компаніями за контрактом як ФОП(тобто, відповідальність за сплату єдиного податку лежить на них, а не на компанії). Це дозволяє значно знизити витрати компанії на оподаткування. Для порівняння, податкове навантаження на штатного працівника становить більше 18%, в той час як для фізичної особи підприємця, яка заключила контракт, 5% єдиного податку 918,06 гривень єдиного соціального внеску. Лише за перші півроку 2018 ІТ-галузь заплатила більше ніж 5 мільярдів гривень податків, що на 30% більше, ніж минулого року [4].

Також для розвитку ІТ-галузі необхідно докласти зусилля для захисту інтелектуальної власності. Державі необхідно підтримувати компанії, які займаються не тільки аутсорсингом, а й унікальними розробками. На даний момент, за даними DOU (незалежне соціопитування), кількість спеціалістів зайнятих у аутсорсингові проєктах складає найбільшу частину ринку (44%), у продуктових – 28%, у стартапах – 5%. Налагоджений механізм співпраці бізнесу та технологічних розробок в Україні стане підґрунтям для подальшого розвитку ІТ-сфери.

Висновки

ІТ є однією з найбільш перспективних, інноваційних галузей економіки України, яка динамічно розвивається.

Для реалізації потенціалу країни в ІТ-галузі, а також підтримки конкурентоспроможності на світовому ринку необхідна стабілізація політичної та економічної ситуації в Україні, зміна системи контролю якості продукту, налагоджена співпраця та підтримка власників ІТ-бізнесу.

А також: реформування системи освіти, дотримання прав інтелектуальної власності, розвиток внутрішнього ринку, захист від незаконного втручання контролюючих органів, просування ІТ-індустрії за межами країни, співпраця на міжнародному рівні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Український ІТ-ринок: підсумки 2016 і перспективи 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/2016-summary/>.
2. Президент України підписав закон, який спрощує експорт ІТ-послуг [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://igate.com.ua/lenta/17508-prezident-podpisal-zakon-uproshhayushhij-ehksport-it-uslug>.
3. Перспективи ІТ-галузі в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://hyser.com.ua/economics/perspektivy-it-otrasli-v-ukraine-121253>.
4. Інфляційний звіт НБУ за 2018 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=80865521>

Дісяк Оксана Андріївна — студентка групи 2ПІ-156, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: oksanad27.04@gmail.com

Глушченко Лариса Дмитрівна — канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: lglushenko@gmail.com

Disiak Oksana. A. — student of group 2PE-15b, faculty of information technology and computer science, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia, e-mail: oksanad27.04@gmail.com

Glushchenko Larisa D. — Cand. Sc. (Econ.), Assistant professor of the Chair of Economics of Enterprise and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: lglushenko@gmail.com